

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 13Csp/245/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119261107
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Revický
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:6119261107.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom Mgr. Petrom Revickým v právnej veci žalobcu: R Collectors s.r.o., Dvořákovo nábřeží 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 50 094 297, zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., Dvořákovo nábřeží 8A, 811 02 Bratislava, proti žalovanému: A. B., nar. XX.X.XXXX, C. XX/XXX, XXX XX D., zastúpenému JUDr. Jozefom Karabašom, advokátom, Ružová 10, 083 01 Sabinov, o zaplatenie 9.058,12 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalobu z a m i e t a .

Žalovaný m á n á r o k voči žalobcovi na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o ktorých výške rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou podanou pôvodne dňa 1.4.2019 na Okresný súd Banská Bystrica (v rámci upomínacieho konania o návrhu na vydanie platobného rozkazu) sa žalobca domáhal, aby súd vydal platobný rozkaz, ktorým by rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť mu sumu 9.073,26 Eur s príslušenstvom.

2. Žalobu odôvodnil tým, že dňa na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej dňa 06.08.2018 medzi Poštovou bankou, a.s. ako postupcom a ním ako postupníkom mu bola postúpená pohľadávka postupcu vyplývajúca zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXX (ďalej len „zmluva o úvere“). Uviedol, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere boli o. i. Obchodné podmienky postupcu pre spotrebiteľské úvery (ďalej aj „OP“), a že žalovaný svojim podpisom na zmluve o úvere potvrdil, že sa s týmito dokumentmi oboznámil a súhlasí s ich obsahom. Na základe zmluvy o úvere postupca poskytol žalovanému peňažné prostriedky v sume 6800,00 Eur, a žalovaný sa v zmysle zmluvy zaviazal vrátiť postupcovi istinu a zaplatiť mu úroky, poplatky, a iné peňažné plnenia (pozn. súdu: ktoré nijako inak konkrétnejšie nešpecifikoval) „podľa zmluvných dokumentov“. Žalobca uviedol, že žalovaný neplnil úver riadne a včas, a že v dôsledku omeškania žalovaného s plnením úveru postupca v zmysle ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), v spojení s ustanovením § 53 ods. 9 OZ upozornil žalovaného na možné vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru, a nakoľko žalovaný na upozornenie nereagoval, vyhlásil dňa 11.04.2016 úver za predčasne splatný.

3. Žalobca ešte dodal, že po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru žalovaný vykonal úhrady dňa 10.11.2016 vo výške 2.74 Eur a dňa 14.07.2017 vo výške 30.00 Eur, a že pred podaním žaloby, výzvou zo dňa 20.03.2019, opätovne vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy, avšak žalovaný do dňa podania žaloby splatnú dlžnú sumu z úveru neuhradil. Uzavrel, že v súlade so zmluvnými dokumentami vznikla žalovanému povinnosť zaplatiť za poskytnutý úver žalobcovi aj úroky, a že v zmluve bola dojednaná úroková sadzba vo výške 19.00 % ročne, avšak v súdnom konaní si uplatňuje voči žalovanému od momentu zosplatenia úveru len zákonné úroky z omeškania s tým, že platby vykonané žalovaným po

vyhlásení predčasnej splatnosti úveru sa započítavajú prednostne na istinu. Určujúcim dátumom pre začatie úročenia zákonným úrokom je podľa žalobcu deň nasledujúci po poslednej vykonanej platbe zo strany žalovaného. Žalobca mal za to, že na základe vyššie uvedených skutočností je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi nasledovné dlžné sumy:

a) Istinu vo výške 6680.27 Eur,

b) Vyčíslený úrok z Istiny vo výške 1953.08 Eur (s tým, že ide o súčet zmluvného úroku a zákonného úroku z omeškania od momentu poskytnutia úveru do momentu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru),

c) Vyčíslený zákonný úrok z omeškania vo výške 426.22 Eur (s tým, že ide o vyčíslený úrok z omeškania po zosplatnení od momentu zosplatnenia úveru do vykonania poslednej úhrady žalovaného),

d) zákonný úrok z omeškania vo výške 5.05 % ročne zo sumy 6680.27 Eur od 15.07.2017 do zaplatenia,

e) poplatky vo výške 13.69 Eur

(pozn. súdu: bez toho aby bolo zrejmé ako konkrétne tieto sumy vypočítal, a to či už istinu, ďalej úroky – najmä z akých konkrétnych súm a za aké konkrétne obdobia z týchto jednotlivých súm, ak sa výška istiny mala priebežne meniť, a napokon a j ničím nešpecifikované poplatky).

4. V súvislosti s vymedzením predmetu konania a rozsahu zisťovania skutkového stavu súd osobitne poukazuje na to, že žalobca v žalobe neuviedol žiadne ďalšie podstatné skutočnosti. Malo by byť pritom zrejmé, že v návrhovom konaní je výlučne na žalobcovi a jeho zodpovednosti čoho (akého práva) a na základe akých skutočností sa v súdnom konaní domáha. V zmysle ustanovenia § 132 ods. 1 CSP musí žalobca v žalobe uviesť pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, ktoré odôvodňujú uplatnený nárok (povinnosť tvrdenia), teda vymedziť skutkové okolnosti, ktoré majú byť podkladom rozhodnutia, označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení (dôkazná povinnosť), a uviesť žalobný návrh. Žalobným návrhom je súd viazaný. Žalobca teda procesne zodpovedá za to čo a prečo žaluje, a za výber a formuláciu procesných prostriedkov. Je preto zásadne vecou toho, kto navrhuje začatie konania, aby žalobu prispôbil po stránke formulačnej a obsahovej § 132 ods. 1 CSP. Podľa § 132 ods. 2 CSP opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy. Podľa § 150 ods. 1 CSP strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

5. V sporovom konaní, ktoré je ovládané dispozičnou zásadou, platí, že súd je viazaný žalobou. Nárok uplatnený žalobou je charakterizovaný opísaním skutkových okolností, ktorými žalobca svoj nárok odôvodňuje, a skutkovým základom opísaným v žalobe v spojení so žalobným petitom je potom vymedzený základ nároku uplatneného žalobou, ktorý je predmetom konania. Rozhodujúcimi skutočnosťami sa rozumejú (všetky) údaje, ktoré sú celkovo nutné k tomu, aby bolo jasné, o čom a na akom základe má súd rozhodnúť, a ktoré, ak budú preukázané, umožňujú žalobe vyhovieť (porovnaj tiež napr. rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 23. januára 2002, sp. zn. 25 Cdo 643/2000, in Soubor rozhodnutí Nejvyššího soudu, nakladateľstvo C.H.Beck, zväzok 13, publ. pod označením C 962).

6. Rozsah nutných údajov, ktoré odôvodňujú uplatnený nárok čo do základu a výšky (bremeno tvrdenia), je pritom určovaný hypotézou právnej normy, ktorá sa má na daný právny vzťah resp. skutkový stav aplikovať.

7. Podľa Čl. 3 ods. 2 CSP výklad tohto zákona nesmie protirečiť tomu, čo je v jeho slovách a vetách jasné a nepochybné. Nikto sa však nesmie dovoľávať slov a viet tohto zákona proti ich účelu a zmyslu podľa odseku 1.

8. Podľa Čl. 5 CSP zjavné zneužitie práva nepožíva právnu ochranu. Súd môže v rozsahu ustanovenom v tomto zákone odmietnuť a sankcionovať procesné úkony, ktoré celkom zjavne slúžia na zneužitie práva alebo na svojvoľné a bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva, alebo vedú k nedôvodným prieťahom v konaní.

9. Podľa § 149 CSP prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky

10. Podľa § 153 ods. 1 CSP strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej

obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania.

11. Podľa § 215 ods. 1 a 2 CSP súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu. Skutkový stav sa zisťuje procesným postupom podľa tohto zákona.

12. „Všeobecné, vágne a paušálne tvrdenia žalobcu neumožňujú súdu ich vecné preskúmanie a nie sú spôsobilé byť predmetom dokazovania. Takéto nesubstancované prejavy žalobcu súd v konaní legitímne opomenie a nevykonáva vo vzťahu k ich pravdivosti žiadne dokazovanie. ... Žalovanému musí byť umožnené vyjadriť sa k všetkým tvrdeným skutočnostiam a vykonaným dôkazom. Toto svoje právo nemôže žalovaný efektívne realizovať v prípade neurčitého skutkového tvrdenia, ktoré samo o sebe vylučuje vysvetlenie alebo relevantnú reakciu, pri zachovaní náležitej miery vecnosti a zrozumiteľnosti. Pokiaľ samotná žaloba nevykazuje vady, pre ktoré by ju súd odmietol v zmysle § 129 ods. 3 CSP, nie je osobitne procesne sankcionované to, že žalobca nedostatočne substancoval svoje skutkové tvrdenia, resp. že sú jeho skutkové tvrdenia neúplné alebo neurčité. Tieto okolnosti sa však prejavujú v ďalšom procesnom postupe súdu (napr. nevykonanie dôkazu, neúplne zistený skutkový stav a pod.) a v jeho konečnom rozhodnutí (zamietnutie žaloby, prípadne zastavenie konania), za čo nesie plnú zodpovednosť procesne neaktívny žalobca. V záujme jeho vlastného procesného úspechu vyžaduje sporové konanie od žalobcu adekvátnu mieru vigilancie a diligencie, teda bdelosti a dôslednosti“ (in: Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 670)

13. V súvislosti s eventuálnym dopĺňaním skutkových tvrdení (ako podkladu zisťovania skutkového stavu) súd tiež pripomína, že podľa § 140 ods. 2 CSP zmenou žaloby je i podstatná zmena alebo doplnenie rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe, pričom podľa § 294 CSP zmena žaloby sa v spotrebiteľských sporoch nepripúšťa, ak je žalovaným spotrebiteľ.

14. Upomínací súd návrhu žalobcu vyhovel, proti platobnému rozkazu však podal žalovaný odpor, čím sa platobný rozkaz podľa § 11 ods. 5 zák. č. 307/2016 Z.z. zrušil, o čom upomínací súd žalobcu upovedomil a vyzval aby navrhol pokračovanie v konaní, a keďže žalobca v stanovenej lehote navrhol pokračovať v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku, upomínací súd túto vec postúpil na prejednanie tunajšiemu súdu.

15. V odpore proti platobnému rozkazu žalovaný uviedol, že sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu, ktorú uzatvoril ako spotrebiteľ s dodávateľom finančnej služby. Vzhľadom na skutočnosť, že sa jedná o spotrebiteľský úver, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať náležitosti podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „ZoSU“). Uviedol pritom, že zmluva o úvere neobsahuje správny údaj o výške RPMN, je v nej tiež nesprávne uvedená výška priemernej RPMN, a tiež celková čiastka úveru, preto je predmetný úver podľa § 11 ods. 2 písm. b) a d) ZoSU bezúročný a bez poplatkov. Žalobu označil za nedôvodnú a žiadal ju zamietnuť.

16. V replike k odporu žalovaného žalobca poprel tvrdenia žalovaného o absencii náležitostí (zmluvy) podľa ust. § 9 ods. 2 písm. a), f), j), k) a y) ZoSU s tým, že zmluva o úvere, z ktorej vyplýva nárok žalobcu, obsahuje všetky náležitosti v zmysle platnej právnej úpravy tak, aby žalovaný mohol posúdiť výhodnosť záväzku. Žalobca ďalej v replike uviedol svoju argumentáciu o dodržaní vytýkaných náležitostí, pri ktorej (nepripustne) dopĺňal aj (v žalobe neuvedené) rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce výšku dlhu (viď ust. § 140 ods. 2 CSP v spojení § 294 CSP) týkajúce sa poisťného 8,07 Eur a výšky anuitnej splátky s tým, že táto je výška splátky 168,07 Eur - poisťné 8,07 Eur, t.j. 160,- Eur/mesačne. Na žalobe trval v celom rozsahu.

17. Žalovaný sa k replike žalobcu, hoci ho na to súd uznesením podľa § 167 ods. 4 CSP vyzval, v stanovenej lehote nijako nevyjadril.

18. V písomnom vyjadrení zo dňa 2.6.2022 (doručenom súdu 1 deň pred pojednávaním), ktoré súd obratom doručil právnenému zástupcovi žalobcu, žalovaný dodatočne uviedol, že v danom prípade nedošlo k platnému zosplatneniu úveru, a preto je žaloba podaná predčasne. Mal za to, že žalobca, resp. pôvodný veriteľ postupoval v rozpore s ust. § 7 ako aj § 11 ZoSU a napriek tomu, že vedel, že žalovaný riadne a včas nesplácal pôvodné úvery, poskytol žalovanému refinančný úver. Žalobca, resp.

pôvodný veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou pri poskytovaní úveru žalovanému a v danom prípade žalovanému úver ani poskytnutý nemal byť, pretože nespĺňal predpoklady jeho splácania. Podľa žalovaného tak došlo k hrubému porušeniu odbornej starostlivosti, následkom ktorej je, že úver je nielen bezúročný a bez poplatkov, ale ho nemožno ani predčasne zosplatiť (pozn. súdu: už na tomto mieste však možno poukázať na to, že v zmysle súčasného precizovaného znenia ust. § 7 ods. 24 ZoSU - ktoré vzhľadom na jeho doplnenie zákonodarcom možno primerane považovať aj za dodatočné výkladové pravidlo povinnosti a rozsahu predchádzajúceho posudzovania a odbornej starostlivosti - v prípade refinančných úverov je povinnosť dodávateľa posudzovať schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver obmedzená (keďže mu finančné prostriedky už poskytnuté boli). Žalovaný dodal, že keďže nedošlo k platnému zosplateniu, časť jednotlivých splátok je už premlčaná, a za týmto účelom vznáša aj námietku premlčania.

19. Na pojednávaní právny zástupca žalobcu na otázku súdu kde bolo dohodnuté právo na zosplatenie úveru pre nesplnenie splátok v zmysle ust. § 565 OZ uviedol, že v obchodných podmienkach toto síce uvedené nie je, vyslovil však presvedčenie, že toto bolo uvedené vo všeobecných obchodných podmienkach. Potvrdil pritom, že v upozornení – výzve na splatenie dlžnej časti úveru z marca 2016 a ani vo výzve na úhradu dlžnej sumy v apríli 2016 žiadny konkrétny odkaz na takéto dojednanie uvedený nie je.

20. Súd sa vo veci oboznámil so žalobou, prihliadol pritom na obsah spisu a vykonané dôkazy (doručené a protistranou nespochybné listiny podľa § 204 CSP), a na základe zhodných (resp. nespochybných) tvrdení rozhodujúcich skutočností (§ 132 ods. 1 a § 186 ods. 2 CSP) a vykonaných dôkazov zistil tento skutkový stav:

21. Podľa nespochybných tvrdení žalobcu a predloženého písomného vyhotovenia zmluvy o úvere uzatvoril právny predchodca žalobcu spoločnosť Poštová banka, a.s. ako veriteľ so žalovaným ako dlžníkom dňa 12.5.2014 písomnú zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému peňažné prostriedky v sume 6.800,- Eur (z požadovaného úveru 6850,- Eur), a žalovaný sa zaviazal vrátiť mu „istinu a zaplatiť mu úroky, poplatky a iné peňažné plnenia podľa zmluvných dokumentov“. Nad rámec stranami dodaných tvrdení, pri zisťovaní skutkového stavu v prospech spotrebiteľa (§ 295 CSP), pritom súd z tejto zmluvy ešte zistil, že dátum konečnej splatnosti úveru bol 15.5.2020, a že právny predchodca žalobcu pri jej uzatváraní a plnení konal ako podnikateľ v rámci svojej obchodnej činnosti, a žalovaný ako fyzická osoba mimo predmetu svojej podnikateľskej činnosti, teda že ide nepochybne o spotrebiteľskú zmluvu – zmluvu o spotrebiteľskom úvere, o čom svedčí aj bod 3.6. samotnej zmluvy, podľa ktorého sa táto mala riadiť, okrem iného, aj príslušnými ustanoveniami zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

22. Listom označeným ako výzva na úhradu dlžnej sumy zo dňa 11.4.2016 právny predchodca žalobcu oznamoval žalovanému, že nakoľko svojim konaním podstatným spôsobom porušil ustanovenia zmluvy o úvere a obchodných podmienok, stala sa jej úverová pohľadávka k 11.4.2016 predčasne splatnou v celom rozsahu, a vyzýval ho na úhradu dlžnej sumy v lehote 10 dní od doručenia tejto výzvy. Zo samotnej písomnej zmluvy o úvere, na ktorú zmluvné strany pripojili svoj podpis, však nie je zrejmé dojednanie práva veriteľa na zosplatenie úveru podľa § 565 OZ.

23. Okrem toho, z listu predloženého žalobcom a označeného ako upozornenie – výzva na splatenie dlžnej časti úveru (č.l. 7 súdneho spisu) zo dňa 15.3.2016 vyplýva, že právny predchodca žalobcu týmto listom žalovaného v zmysle ust. 53 ods. 9 OZ upozorňoval, že ku dňu 14.3.2016 bola pohľadávka banky vyplývajúca zo zmluvy o úvere viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti a vyzýval ho na jej zaplatenie v lehote 15 kalendárnych dní od doručenia tejto výzvy. Z vyššie uvedených listov predložených žalobcom (upozornenia na omeškanie i predčasného zosplatenia) a ust. § 53 ods. 9 OZ (podľa ktorého dodávateľ môže uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva) tak zároveň vyplýva, že dôvodom vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru listom zo dňa 11.4.2016 tak bolo resp. mohlo byť len neuhradenie niektorej zo splátok úveru, ktorá bola ku dňu 14.3.2016 už viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti.

24. Z hľadiska vymedzenia rozhodovanej veci súd osobitne zdôrazňuje, že žiadne iné než vyššie uvedené podstatné skutočnosti v konaní stranami konkrétne uvedené a ani zákonom stanoveným procesným postupom súdu (§ 215 ods. 1 a 2 CSP) zistené neboli a ani nevyšli najavo (§ 191 ods. 1 CSP).

Relevantné hmotnoprávne normy

25. Podľa § 565 zák. č. 40/1964 Zb. v znení účinnom v čase výzvy na úhradu dlžnej sumy (ďalej len „OZ“) - ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky

26. Podľa § 53 ods. 9 OZ - ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

27. Podľa § 17 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase postúpenia - práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu, a

b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

28. Podľa § 103 OZ ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

29. Podľa § 54a OZ premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

Právne posúdenie

30. V danom prípade ide v zmysle ust. § 290 CSP nepochybne o tzv. spotrebiteľský spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy resp. súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou tak ako ich definuje ust. § 52 OZ. Podanej žalobe, ktorou je súd viazaný, vychádzajúc zo skutočností v nej uvedených, však nemožno vyhovieť.

31. Predmetom konania sú nároky súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej peňažné prostriedky, ktoré žiadal vrátiť aj s príslušenstvom. Súčasný žalobca však žalovanej žiadne peňažné prostriedky neposkytol, a svoje práva v tomto konaní odvodzuje iba z prevodu práv na jeho osobu po tom, čo mal jeho právny predchodca podľa § 565 OZ vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru.

32. Ako vyplýva z ust. § 565 OZ, nevyhnutným predpokladom (existencie) práva veriteľa žiadať podľa tohto ustanovenia o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky je, aby toto právo bolo pri plnení v splátkach dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. V danom prípade však nebolo žalobcom vôbec nijako konkrétne tvrdené a ani súdom zistené, že by pri dohode o plnení v splátkach (v samotnej zmluve o spotrebiteľskom úvere, na ktorú spotrebiteľ pripojil svoj podpis) bolo medzi zmluvnými stranami konkrétne, jasne, určite a zrozumiteľne (platne) dojednané právo veriteľa podľa ust. § 565 OZ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky. Neobstojí pritom ani dodatočné a ničím nepodložené zmenené tvrdenie žalobcu (na pojednávaní), že takéto právo malo byť uvedené vo všeobecných obchodných podmienkach, keďže jednak v žalobcom predložennom upozornení adresovanom spotrebiteľovi zo dňa 15.3.2016 sa jeho právny predchodca odvolával na

svoje oprávnenie využiť ust. § 565 OZ výslovne „v zmysle príslušných ustanovení Zmluvy o úvere a Obchodných podmienok“ (v ktorých však žiadne takéto právo dojednané nebolo), a nie v zmysle všeobecných obchodných podmienok, a navyše išlo o neprípustnú zmenu žaloby (§ 294 CSP), pričom všeobecné obchodné podmienky s takýmto dojednaním (tak, aby bolo zároveň zrejmé, že žalovaný bol naňho v čase uzatvorenia zmluvy dostatočne jasne upozornený, a bolo ho tak možné považovať za dojednané platne), v konaní ku dňu rozhodovania súdu ani predložené neboli (§ 153 CSP a 157 ods. 1 CSP).

33. Okrem toho pre úplnosť treba uviesť, že časť obsahu zmluvy síce možno určiť aj odkazom na (všeobecné) obchodné podmienky, nemalo by sa to však týkať (celých) podstatných zmluvných dojednaní (ale len dojednaní technického a vysvetľujúceho charakteru), keďže tieto informácie sa musia povinne uvádzať spotrebiteľovi už v predzmluvnom formulári pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere (§ 4 ods. 2 ZoSU), a nič by preto, v prípade poctivého prístupu veriteľa, nemalo brániť tomu uviesť ich aj priamo v zmluve (mutatis mutandis aj nález ÚS ČR citovaný nižšie). Okrem toho tiež platí, že stanovenie časti obsahu zmluvy odkazom na obchodné podmienky nemôže byť ani neprimerane všeobecné (nestačí iba zmienka o obchodných podmienkach), pretože ak má byť súčasťou zmluvy (ako prejavu vôle), platia preňho, ak sa s ním majú spájať právne účinky, rovnaké pravidlá ako aj pre iné právne úkony. Časť obsahu zmluvy, ktorú tento odkaz určuje (poukazom na obchodné podmienky), by sa mala preto stanoviť konkrétne (určite a zrozumiteľne, § 37 ods. 1 OZ) tak, aby bolo zrejmé úpravu ktorej časti zmluvy (práv a povinností – v tomto prípade práva veriteľa požadovať predčasné zaplatenie celej pohľadávky) treba hľadať a vykladať na inom mieste (napr. vo všeobecných obchodných podmienkach), písomne (§ 9 ods. 1 ZoSu), a zároveň aj nie menším písmom ako iná časť takejto zmluvy (§ 53c OZ).

34. V tejto súvislosti súd tiež pripomína, že určitosti a zrozumiteľnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako dvojstranného právneho úkonu nesvedčí ani rozsiahlosť a neprehľadnosť textu obchodných podmienok napísaná drobným písmom so súčasným zakomponovaním viacerých podstatných zmluvných dojednaní na ich viacerých miestach. Inými slovami vo vzťahu k ich platnosti súd zdôrazňuje, že v prípade konfliktu záujmov spotrebiteľa a jeho zmluvného partnera je potrebné poskytnúť vyššiu mieru ochrany spotrebiteľovi ako slabšej zmluvnej strane. V kontexte s týmto princípom je potrebné posúdiť aj úverové zmluvné podmienky. Tie zásadne nesmú slúžiť tomu, aby do nich často v neprehľadnej, zložito formulovanej a malým písmom napísanej forme skryl zmluvný partner spotrebiteľa podmienky, ktoré sú podstatné, a o ktorých môže predpokladať, že uniknú jeho pozornosti. Pokiaľ tak učiní, spreneverí sa princípu dôvery, a preto takému jednaniu nemožno priznať právnu ochranu pre rozpor s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 OZ).

35. K tomu možno poukázať aj na právny záver uvedený v náleze Ústavného súdu ČR z 11.11.2013, sp. zn. I.ÚS 3512/11. Podľa neho v rámci spotrebiteľských zmlúv dojednaní o zmluvnej pokute (pozn. súdu: a obdobne o samotnej existencii práva veriteľa žiadať predčasne o zaplatenie celej pohľadávky) v zásade nemôžu byť súčasťou tzv. všeobecných zmluvných podmienok, ale len spotrebiteľskej zmluvy samotnej (na ktorú spotrebiteľ pripája svoj podpis). Ústavný súd zdôraznil, že dodávateľ sa má chovať k spotrebiteľovi, ktorý je slabšou zmluvnou stranou poctivo, v opačnom prípade mu nie je možné poskytnúť právnu ochranu. Zásada poctivosti sa prejavuje aj tým, že zmluvné dojednanie nesmú byť umiestnené v oddieloch, ktoré vzbudzujú dojem nepodstatného charakteru. Obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednanie technického a vysvetľujúceho charakteru, a naopak nesmú slúžiť k tomu, aby do nich v často neprehľadnej, zložito formulovanej a malým písmom písanej forme skryl dodávateľ dojednanie, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých predpokladá, že pozornosti spotrebiteľa zrejme uniknú.

36. Na základe uvedeného, keďže v konaní nebolo riadne tvrdené a preukázané platné dojednanie práva podľa § 565 OZ, súd vychádzal zo záveru, že k platnému predčasnému zosplateniu spotrebiteľského úveru – pred termínom jeho dohodnutej konečnej splatnosti 15.2.2020 – podľa skutočností zistených v tomto konaní nedošlo. Tým však žalobca netvrdil a nepreukázal ani výnimku zo zákazu prevodu práv vyplývajúcich zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere na tretiu osobu pred termínom jeho konečnej splatnosti zakotveného v ust. § 17 zák. č. 129/2010. Táto skutočnosť má však zároveň za následok, že tým nebol naplnený aj jeden zo základných predpokladov pre platné (§ 39 OZ) postúpenie práv vyplývajúcich zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere (a to postúpenie pohľadávky až po konečnom termíne splatnosti

spotrebiteľského úveru alebo pohľadávky, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti), a teda ani predpoklady pre ich nadobudnutie.

Súčasný žalobca žalovanej žiadne peňažné prostriedky neposkytol a svoje práva v tomto konaní odvodzuje iba z prevodu práv na jeho osobu, a keďže oprávnenosť tohto prevodu (postúpenia) a tým i jeho aktívna vecná legitímácia v konaní preukázaná nebola, súd žalobu zamietol.

37. Okrem toho pre úplnosť, na podporu dôvodov zamietnutia žaloby, súd poukazuje aj na to, že ak by aj v konaní bolo tvrdené a preukázané platné dojednanie práva veriteľa podľa § 565 OZ a postúpenie splatnej pohľadávky na žalobcu, jeho právo na plnenie tejto pohľadávky z predčasne zosplateného úveru, ktorá mu mala byť postúpená, by bolo už aj premlčané, a preto by ho v zmysle ust. § 54a OZ žalobcovi ani možné priznať nebolo. K zosplateniu úveru totiž malo dôjsť 11.4.2016 pre pohľadávku (splátku) vyplývajúcu zo zmluvy o úvere a splatnú viac ako 3 mesiace predtým, žaloba bola podaná na upomínacom súde až dňa 1.4.2019 (teda viac ako 3 roky po splatnosti omeškanej splátky), a podľa záverov súdnej praxe „v zmysle už citovaného § 103 Obč. zák. plynie premlčacia doba celého zosplateného dlhu nie od okamihu doručenia oznámenia alebo výzvy veriteľa na jeho splatenie, ale od zročnosti nesplnenej splátky, ktorá založila právo veriteľa žiadať predčasné splatenie“ (rozsudok OS Dunajská Streda sp. zn. 16Csp/200/2017). „Z tohto ustanovenia nevyplýva, aby začiatok plynutia premlčacej doby mal nastať až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní, s prihliadnutím a zohľadnením aj uplynutia 15-dňovej lehoty od upozornenia spotrebiteľa na úmysel veriteľa jeho dlh zosplatiť pre nezaplatenie splátky.“ (rozsudok KS Prešov sp. zn. 7CoCsp/15/2022).

38. O náhrade trov konania súd rozhodoval v zmysle ust. § 262 ods. 1 CSP, podľa ktorého o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

39. Žalovaný bol v konaní úspešný v plnom rozsahu, a preto mu súd voči žalobcovi v zmysle ust. § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia. Odvolanie sa podáva na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.